

TIC aplicades al patrimoni històric i cultural de Roses

Ajuntament de Roses
www.roses.cat

G²

Girona, patrimoni actiu

Diputació de Girona

Generalitat
de Catalunya

Unió Europea
Fons europeu
de desenvolupament regional

TIC aplicades al patrimoni històric i cultural de Roses

Operació PR15-019120. Ajuntament de Roses

Descripció de l'operació

En el marc d'aquesta operació, s'ha dut a terme una experiència immersiva i interactiva per vehicular els continguts del patrimoni cultural de Roses partint de dos punts singulars del patrimoni defensiu de la ciutat: per una banda, la Ciutadella de Roses i, per l'altra, el castell de la Trinitat i el seu entorn immediat, caracteritzat per paisatges de pedra seca i per la localització de fortificacions i búnquers de frontera del segle XX.

En una primera actuació, s'han recuperat i rehabilitat els camins i marges de conreus de pedra seca ubicats al peu del castell de la Trinitat i s'han recuperat, per a la visita pública, els búnquers i construccions de defensa existents en aquesta zona, així com el paisatge tradicional, amb cultius de vinya i olivera característics.

Paral·lelament, s'ha habilitat una plataforma tecnològica com a complement de la interpretació d'aquest patrimoni recuperat i del conjunt del patrimoni cultural de la ciutat, que permet recrear escenaris de realitat mixta o augmentada i completament virtuals.

Aquests continguts de realitat augmentada, ubicats al castell de la Trinitat i a la Ciutadella de Roses, es poden visualitzar mitjançant ulleres de realitat virtual.

També s'ha habilitat un espai virtual estàtic a l'interior de la Ciutadella que recrea els escenaris de realitat virtual, de manera que no cal que l'usuari es desplaci per visualitzar els diversos continguts.

Aquests escenaris i continguts de les experiències immersives s'articulen mitjançant

estratègies de ludificació consistents en l'establiment d'una sèrie de fites a assolir per poder continuar amb la visita: enigmes per resoldre, adaptats a diferents nivells de dificultat. Els escenaris es visualitzen mitjançant ulleres 3D i s'hi pot interactuar mitjançant una palanca de control (*joystick*). Tot plegat es complementa amb un espai-taller pedagògic per donar a conèixer el potencial de les noves tecnologies de la comunicació en la posada en valor del patrimoni.

Objectius de l'actuació

Els objectius a assolir en el marc d'aquesta operació són:

- Posar en valor econòmicament i socialment el patrimoni històric i cultural de Roses des d'una vessant innovadora que permeti no solament recuperar-lo i conservar-lo, sinó també generar activitat econòmica.
- Atraure un turisme disposat a viure experiències innovadores amb continguts culturals.
- Esdevenir un municipi pioner en l'aplicació de la realitat virtual a la totalitat del patrimoni local, amb la possibilitat de generar llocs de treball amb valor afegit en els sectors cultural, turístic i tecnològic.

Descripció de l'actuació i de les accions que inclou

Actuació 5.1. Tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) aplicades al patrimoni històric i cultural de Roses i rehabilitació del patrimoni de pedra seca i dels búnquers del castell de la Trinitat:

5.1.1. Recuperació i adequació dels marges de pedra seca i de camins i itineraris de caràcter paisatgístic amb contingut pedagògic.

5.1.2. Plantació de vinyes i oliveres per recuperar el paisatge cultural tradicional d'aquest espai.

5.1.3. Adequació a la visita pública dels búnquers situats al mateix indret.

5.1.4. Plataforma de continguts de realitat virtual i augmentada: creació de continguts de realitat augmentada per ser experimentats *in situ* (castell de la Trinitat i Ciutadella de Roses).

5.1.5. Creació d'un espai virtual estàtic, creació de vídeos i filmació en 360°, disseny d'escenes interactives, creació de sistemes d'escenaris virtuals sincronitzats i interconnexió de servidors remots.

5.1.6. Adequació d'un espai-taller pedagògic per donar a conèixer el potencial de les TIC en la posada en valor del patrimoni tant de la Ciutadella de Roses com del castell de la Trinitat.

Import econòmic destinat

<i>FEDER</i>	<i>Diputació de Girona</i>	<i>Ajuntament de Roses</i>	<i>TOTAL</i>
234.115,97	117.057,99	215.386,69	566.560,65

Anàlisi dels resultats esperats vs. els resultats efectivament aconseguits

Les actuacions que s'han dut a terme són:

- Recuperar el patrimoni de pedra seca de la zona del castell de la Trinitat i adequar per a la visita pública els búnquers defensius ubicats a l'entorn del castell.
- Crear una plataforma tecnològica de realitat virtual i augmentada per millorar la interpretació del patrimoni recuperat (pedra seca, búnquers) i la resta del patrimoni cultural de la ciutat.
- Posicionar Roses com a referent tecnològic aplicat a la valoració del patrimoni.
- Atraure nous públics (turisme cultural).
- Allargar la temporada dels visitants de manera que repercuteixi favorablement en el municipi i la comarca.

D'aquestes actuacions s'han aconseguit els resultats següents:

- Amb la recuperació de la pedra seca de l'entorn del castell de la Trinitat i la plantació de vinya, oliveres i altres arbres fruiters, s'ha millorat el paisatge de l'entorn del castell i de la costa de Roses, visible des de molts indrets, i s'ha posat en valor la vinya i l'olivera com a cultiu autòcton.
Amb la recuperació de la pedra seca, s'ha ordenat aquesta zona verda tot conservant i consolidant els marges originals, i se n'ha millorat l'accessibilitat, fet que permet al visitant observar i conèixer sistemes constructius propis del territori.
La intervenció en els búnquers situats a la part baixa d'aquest espai ha permès ampliar la visita del castell a unes infraestructures existents, construïdes durant la Guerra Civil i a partir de les quals es pot estudiar i interpretar la nostra història més recent.
- La plataforma tecnològica i virtual permet entendre, estudiar i interpretar la història de Roses de manera fàcil i amena, i adequar-ho a les necessitats de les noves generacions, més avesades a les noves tecnologies i a la realitat virtual. Pot ser una eina educativa adreçada a les escoles i els instituts del municipi i de l'entorn, així com a altres visitants del municipi i la comarca.
- Evidentment, aquesta plataforma posiciona Roses com a referent tecnològic aplicat a la valoració del patrimoni, ja que no hi ha cap plataforma d'aquestes característiques al país.

d) Tant la intervenció en l'entorn del castell de la Trinitat com la plataforma tecnològica permeten atraure un turisme diferent del turisme de sol i platja. Són eines que ajuden a posar en valor altres territoris del mateix municipi i que poden ser un pols d'atracció també des d'altres indrets de la comarca.

La finalització recent d'aquestes obres no ha permès encara comprovar amb exactitud l'efectivitat dels resultats. No s'ha pogut fer encara una valoració de les actuacions ni tampoc publicitar-les o incloure-les en les campanyes turístiques i culturals de la Costa Brava.

Què deixa l'actuació a les comarques gironines?

Les actuacions dutes a terme en el marc d'aquesta subvenció deixen a les comarques gironines una eina que permet explicar amb rigor la història no solament de Roses, sinó de tota la badia, la comarca i la província, ja que la manera de viure dels nostres avantpassats, l'evolució de l'agricultura i la tecnologia, els costums, la gastronomia, les guerres i conflictes, les construccions, etc., s'han esdevingut de manera molt similar: no impliquen només un territori molt concret, sinó una societat més extensa.

Aquest fet posiciona Roses com a referent a la resta de la comarca i la província.

Aquest projecte d'especialització i competitivitat territorial (PECT) està cofinançat en el 50 % pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER) de la Unió Europea en el marc del Programa Operatiu FEDER Catalunya 2014-2020 «Objectiu d'inversió en creixement i ocupació», i en el 25 % per la Diputació de Girona.